

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Københavns Byret
Domhuset, Nytorv
1450 København K.

16. marts 2012

STÆVNING

Som advokat for

(7)

(8)

(9)

c/o Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København k
(v/advokat Christian Harlang)

indstævner jeg herved

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 42
1060 København K

Under nærværende sag giver jeg møde for sagsøgerne for hvem der nedlægges følgende:

1.1. PÅSTAND.

Sagsøgte tilpligtes til hver af sagsøgerne at betale kr. 50.001,- med tillæg af procesrenter fra sagens anlæg og til betaling sker.

Nærværende offentligretlige sag angår sagsøgernes krav på tortgodtgørelse som følge af de krænkende, retsstridige behandlinger, de civile sagsøgere har været udsat for under danske styrkers frihedsberøvelse af dem d. 25. november 2004 i Basra, Irak, og efterfølgende overgivelse til irakisk politi til langvarig efterfølgende tortur og umenneskelig og nedværdigende behandling, hvilket er i modstrid med gældende dansk ret med tilhørende folkeretlige forpligtelser, der påhviler sagsøgte.

Sagsøgernes krav er således baseret på erstatningsretlige regler, hvorunder bl.a. indgår de forpligtelser, som følger også af international ret.

De tortur-forhold m.v. som den sagsøgte stat direkte og/eller indirekte er ansvarlig for, er af mangeartet karakter og af særdeles omfattende mængde, således som det vil fremgå af nærværende stævning og senere fremlagt processtof i sagen.

Forholdene, der er ansvarspådragende, består af følgende tidsmæssige hovedgrupper:

1. Tilfangetagelsen d. 25. november 2004 og den dermed helt unødigt brutale behandling.
2. Behandlingen i Akka-basen samme formiddag.
3. Behandlingen i Shaibah log base det følgende døgn.
4. Indespærring i et tocifret antal dage under brutale og nedværdigende forhold med udøvelse af tortur, for de fleste vedkommende i form af

ydmygelser, spark, tilråb, ophængninger i ben med hovedet nedad, "papegøjepind", "falanka", "kontorstol", m.v.

Det samlede antal af enkelte tortur-forhold i den lange periode de fandt sted, jf. nedenfor, er uhyggeligt stort.

Sagsanlægget sker i fortsættelse af sagsanlæg for sagsøger(1) foretaget ved stævning indleveret til Københavns Byret den 13. september 2011 med henvisningsbegæring, jf. retsplejelovens § 226 som følge af sagens principielle karakter, hvilket af Københavns Byret er imødekommet ved kendelse af 25. oktober 2011, samt i fortsættelse af sagsanlæg for sagsøgerne(2) til (6) foretaget ved stævning indleveret til Københavns Byret den 30. december 2011 med henvisningsbegæring, jf. retsplejelovens § 226 som følge af sagens principielle karakter, hvilket af Københavns Byret er imødekommet ved kendelse af 31. januar 2012. Sagerne er herefter verserende ved Østre Landsret som første instans under landsrettens sagsnummer

Nærværende sagsanlæg finder alene som følge af formelle grunde sted for Københavns Byret. Der henvises til nedennævnte henvisningsbegæring for også nærværende sag med samme begrundelse i dens principielle betydning, jf. retsplejelovens § 226.

1.2. BEMÆRKNINGER TIL SELVE PÅSTANDEN.

1.2.1. Påstandsbeløbet.

Det anførte påstandsbeløb indebærer alene af omkostningsmæssige grunde en (foreløbig) begrænsning af sagsøgernes godtgørelseskrav. Beløbspåstandens størrelse indebærer endvidere, at bestemmelserne om såkaldte "småsager", jf. retsplejelovens kapitel 39, ikke finder anvendelse. (Erfaring er, at en sådan fremgangsmåde er nødvendig for at undgå, at sagen evt. lider skade ved forsinkelse ved rettens automatiske overførsel af sager med beløbspåstande på

op til og med kr. 50.000,- til den såkaldte "småsagsproces".) Det er beklageligt, at nærværende sag skal belastes med sådant bemærkning, der alene skyldes formelle forhold vedrørende de ovennævnte regler, der blev indført ved den såkaldte "domstolsreform" pr. 2007.

I betragtning af, at sagsøgerne har været udsat for tortur, endda af grov og langvarig karakter, må de anførte påstandsbeløb betragtes for lave, selv efter den såkaldte "tilbageholdende" praksis der kendes fra de danske domstole, og selvsagt i særlig grad når erstatningsniveauerne ifølge Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol tages i betragtning.

1.2.2. Ressourcemæssige ulighed.

Ressourcemæssigt står sagsøgerne i denne sag svagt overfor den sagsøgte stat. Derfor har det været nødvendigt at foretage de tilpasninger (foreløbigt) af procesførelsen med henblik på overhovedet at kunne iværksætte denne.

1.2.3. Forbehold for forhøjelse af proceskravet.

Således må sagsøgte påregne, at sagsøgerne senere i sagsforløbet indenfor de kommende måneder forhøjer påstanden i overensstemmelse med herfor gældende regler både for så vidt angår erstatningsniveauet for sagsøgtes ansvar for omfattende og langvarigt tortur og muligt for andre erstatningskrav, baseret på tabsopgørelser.

1.2.4. Nummering. Sammelægningsbegæring til Østre Landsret.

Nummereringen i nærværende stævning (7) - (9) er anvendt, idet den ved Østre Landsret under sagsnr. _____ er verserende en sag, som nærværende sag begæres sammenlagt med i forbindelse med overflytning som principiel fra Københavns Byret til Østre Landsret jf. retsplejelovens § 226 som angivet i et særligt afsnit nedenfor i nærværende stævning.

2. SAGSFREMSTILLING

2.1. Faktiske omstændigheder.

2.1.1. Baggrund.

Sagsøger(8) og (9) bor – og boede d. 25. november 2004 – i en bydel i Zubayr-distriktet i Basra-området nær ved deltaet, hvor Eufkrat og Tigris løber sammen.

Sagsøger(7) boede samme sted, men er i 2005 flyttet til udlandet, jf. nedenfor.

De var beskæftiget med landbrugsvirksomhed, bortset fra sagsøger(7), hvilket i overvejende grad bestod af dels pasning m.v. af landbrugsproduktion med afgrøder som appelsiner, tomater, agurker, m.v. samt andre frugter.

Der er således tale om en landbobefolkning, hvis eksistensmæssige grundlag er landbrugsproduktion, og enkelte servicefag.

Boligerne bestod af ca. 20 små og mellemstore huse placeret samlet i et byområde, hvortil hørte en moské (sunni).

Sagsøgerne og deres familier er sunni-muslimer og som sådanne minoritet i det i overvejende grad shiitiske område.

Sagsøgerne og deres familier har – og havde – pr. tradition og praksis et nært og venskabeligt til de shiitiske naboer.

De sekteriske problemer i området skyldes udefrakommende aktiviteter fra fjerne områder, der satte "lus i skindpelsen" for de lokale, beklageligvis under dansk ansvar og med frygtelige følger for sagsøgerne og deres familier.

Ingen af sagsøgerne har på noget tidspunkt været involveret i krigshandlinger eller andre militære anliggender på nogen side.

Ingen af sagsøgerne er på noget tidspunkt blevet foreholdt nogen form for anklage, endsize nogen form for sanktion for noget som helst.

Aktionen d. 25. november 2004 førte ikke til nogen form for sigtelse eller anklage af nogen art.

Det hele fremstår som en stor fejltagelse, der kunne og burde være undgået ved overholdelse af elementære regler for militær indsats.

Det er sagsøgernes opfattelse, at det hele er forårsaget af nogle fjerntfrakommende sekteriskbaserede falske anmeldelser, som de danske styrker beklageligvis har reageret på ved at iværksætte den overordentlig omfattende og voldsom aktion d. 25. november 2004, der endvidere førte til langvarig efterfølgende indespærring og omfattende og gentagen tortur.

Sagsøgernes slægt er en sunni-slægt, der siden osmannerne har virket som en form for overstamme for shiitiske stammer (navnlig med henblik på repræsentationen over for den sunni-muslimske osmanniske sultan), hvor slægten i vidt omfang levede af plantagedrift i det frugtbare Shat-Al-Arab deltaområde i Zubayr-distriktet, der geografisk kan indplaceres således i følgende områdemæssigt og indbyggermæssigt descenderende og geografisk indkredsede orden:

1. Irak.

2. Basra Amt.

Dette område omfatter over 5 mio. personer.

3. Al-Zubayr (Qaza= storkommune).

Dette er et distrikt omfattende mellem 180.000 og 450.000 personer.

4.

indbyggere.

5. []

Navnlig i begyndelsen af 2004 blev forholdene i området stærkt præget af, at sunni-muslimer blev udsat for forskellige overgreb fra politiets side, der nu var domineret af shia-muslimer (siden invasionen i marts 2003).

2.1.2. Tilfangetagelse - torsdag d. 25. november 2004, ca. kl. 05:00 – 05:45.

Ifølge de foreliggende oplysninger iværksættes der under dansk ledelse en aktion mod sagsøgernes boligområde omkring kl. 05:00, hvor en konvoj af køretøjer bestående af ca. 20 danske tanks og ca. 15. køretøjer fra den irakiske shia-muslimske milits.

At der var tale om danske tanks kunne ses derved, at de var påmalet dannebrogssflag og med arabisk skrift angivelse af "Danmarks hær".

De danske kampvogne tog opstilling i de to lokale gader, der udgør en T-form således, at kanoner pegede direkte mod de enkelte huse og boliger. De fleste af indbyggerne befandt sig i deres respektive huse sammen med deres familier.

En del af beboerne befandt sig i moskéen, som er beliggende kun ca. 30-40 m. fra de fleste af husene.

Den pågældende morgen var det koldt kun nogle få grader over 0 celcius.

Flere af de øvrige sagsøgere observerede en dansk kameramand, ca. 30 år, karseklippet, som foretog optagelser i landsbyen.

Optagelser blev også foretaget i selv moskéen, hvor danske soldater og militsfolk trængte ind uden tilladelse.

De sagsøgere, der blev trukket ud af deres huse, var i almindeligt bomuldsnattøj.

Tilbage i husene befandt sig deres – rædselsslagne – familier.

Tilbageholdelserne og pågribelserne havde en vis tilfældig karakter, ingen bad om at se ID eller om at spørge efter navn.

Ingen blev foreholdt nogen form for sigtelse eller lignende. Det hele foregik blot ganske unødvendigt hårdhændet.

Der var tale om at civile hjem på brutal vis decideret blev stormet af soldaterne, og under dansk ledelse.

Sagsøgerne var bekendt med hvem der var danske, idet den nærliggende (ca. 800 meter) Akka-base var et tilholdssted for danskerne i området, som sagsøgerne og de øvrige beboere i landsbyen kendte noget til.

De tilbageholdte, sagsøgere, blev tvunget til at kravle op bag på ladet af en pick-up truck.

Forinden var de lagt i håndjern (nylon-strips) og blændet med øjenbind.

2.1.3 Frihedsberøvelsen på Akka-basen. Forhør i Shaibah log base. Opholdet i tortur-fængslet ved Basra, "Al-Shu'oon" også kaldet "The Serious Crimes Unit"

Sagsøgerne blev først ført til Akka-basen, der er beliggende ca. 800 m. fra bebyggelsen. Efter ca. 1 time blev de overført til Shaibah log base.

Her blev de også tvunget til at sidde udenfor på jorden i et åbent område. Der var i hvert fald to danske officerer, en mand og en kvinde, der sad på stole bag et skrivebord med en formentlig dansk tolk og en soldat.

Ligesom fra og med aktionen ved landsbyen, blev de udsat for spark og sekteriske tilråb. Sidstnævnte var fra personer indenfor shia-militsen.

I Shaibah log base befandt der sig både danske og britiske soldater. De blev ført ind i et indelukke under åben himmel omgivet af pigtråd, hvor der tillige befandt sig omtrent 20 andre tilfangetagere.

Deres ansigter og hoveder blev tildækket typisk derved, at deres klædedragt blev løftet op og bundet sammen ovenover hovedet, eller de blev påtvunget øjenbind. Afhøringerne foregik i et særligt afhøringsstelt, herefter blev de ført ind i et opholdstelt. Sagsøgerne fortæller i øvrigt konkretiseret og individualiseret supplerende således:

2.1.4.

Sagsøger (7)

2.1.4.1. Personlige forhold og tilfangetagelsen d. 25. november 2004.

Født d. [redacted]. Er bror til sagsøger(1).

Uddannelse: BA i computerscience. Har indtil den danske aktion d. 25. november 2004 været beskæftiget i lokale servicefag, typisk indenfor landbrug.

Beretning vedrørende d. 25. november 2004 og derefter:

Var til morgenbøn omkring kl. 05.00. Da bønnen var overstået ca. kl. 05.10 kunne de forsamlede tilbageværende i moskéen (Der var 11 personer) høre og ud af vinduerne se, at en militærrazzia var i gang.

Hans eget hus er beliggende lige i gaden overfor.

Han iagttog fra moskéen en soldat på toppen af sit tag, og at soldater stormede ind i hjemmet, herunder danske og irakiske.

I huset befandt sig hans hustru og hans dengang 4 børn (alle mindreårige) og hans mor. Senere hørte han at hustruen var blevet slået.

Hans mor, der boede lige ved siden af, kom til og deltog i morens protest mod soldaternes aktion.

Der blev med det samme råbt skældsord mod dem i moskéen fra de deltagende irakere (forhånende sekteriske udsagn). Han og de øvrige fra moskéen blev

samlet sammen med andre ved gadehjørnet skråt overfor, hvor der blev fotograferet af en soldat, som bevægede sig fra en pansret mandskabsvogn umiddelbart nordvest for vejarealet mellem _____ hus og jernbanen.

Inden da havde 9 af dem stået foran døren til moskéen. De kom til at vente i ca. 50 min.

Sagsøger(2) og broderen (1) til _____ befandt sig i deres respektive huse. Således blev det i alt 9 fra moskéen og 2, som i alt blev ført til hjørnet.

De blev bragt til Akka-basen (de blev i alt 11).

2.1.4.2. Frihedsberøvelsen på Akka-basen. Umenneskelig og nedværdigende behandling.

En maskeret iraker (Shia) bød dem sarkastisk og truende: "*Velkommen her*".

Der var på væggene i Akka-basen malet for dem meget ubehagelige anti-sunni slogans. Det var Al-Sadr-Brigadens slogan. De blev udsat for meget ubehagelige verbale ytringer fra de uniformerede.

2.1.4.3. Shaibah log base.

Herefter blev de bragt til Shaibah log base, hvilket var en køretur i et tildækket militær køretøj af en varighed på ca. 15-30 min. Det var helt mørkt indeni.

I Shaibah log base er indretningen af forhørsrum og udendørs opholdsareal som beskrevet i stævning af september og december, i sagerne for (1) til (6).

Han spurgte en dansk soldat om, hvorfor de var blevet anholdt. Vedkommende svarede: "*Militzia*". Der var en dansk soldat som i deres nærvær legede med en schæferhund.

Ligesom de andre til forhør, blev han placeret udendørs i solen fra midt på dagen (Sent på formiddagen til ca. efter kl. 16). De kunne ikke modtage noget at drikke eller spise. Det hele var uhyggeligt og fysisk og psykisk meget ubehageligt, mildt sagt. Toiletbesøg var vanskeliggjort og ikke umiddelbart tilgængelige.

Forhøret fandt først sted efter ca. en times ventetid. Forhørene foregik gruppevis. Alle eller næsten alle i forhørsteltet var danskere. Det kunne han se, fordi de havde dannebrogflag syet på uniformsærmerne. Måske var en enkelt engelsk. Tolken var iraker uden maske.

Han blev først taget til telt nr. 1, dernæst undersøgt i telt nr. 2. Han blev udsat for følgende:

De blev tvunget til at sidde udenfor på jorden i et åbent område i et stykke tid, hvorefter sagsøger sammen med 2 eller 3 andre blev kaldt til forhør i et telt. Der var danske officerer, siddende på stole bag et skrivebord med en tolk og en soldat.

Lederen af forhøret var en dansk officer, som sagsøger tidligere havde observeret i området. Han var temmelig høj, ca. 2 meter.

En soldat, som havde gummihandsker på løftede sagsøgers dishdash (arabisk klædedragt) og rev hans bukser hele vejen ned, således at han var nøgen fra taljen og nedefter.

Han følte sig ekstremt flov på det tidspunkt, ligesom han stadig bliver meget flov, hvis han taler om det den dag i dag.

Soldaten rørte ved sagsøger, han rørte ved sagsøgers genitalier og hans endetarm. Soldaten stak sin finger ind.

Sagsøger var og er helt sikker på, at de gjorde det for at ydmyge og nedbryde ham.

Forhørslederne spurgte ham, om han var involveret i en milits rettet mod koalitionsstyrkerne, og sagsøger benægtede disse ubegrundede beskyldninger. De fremførte ingen beviser.

Den oversættelse, der fandt sted, virkede forkert og tolken var fjendtlig. Selv i tilfældet hvor han gav en kort forklaring blev den alligevel længere i oversættelsen, kunne han høre selvom han ikke forstår dansk.

Han husker da blindingen blev taget af ham i forbindelse med forhøret, at forhørslederen var en ca. 2. m. høj dansker, rødlig og meget solbrændt. Han mener at have set ham i Al-Zubayr tidligere.

Efter forhøret blev sagsøger ført til et 3. telt, hvor han så nogle af de irakere, som var blevet tilbageholdt sammen med ham i Al-Zubayr. Der var vagter uden for teltet, men sagsøger kunne ikke sige af hvilken nationalitet bortset fra, at de var europæiske. Der blev ikke bragt dem noget mad eller vand, og de lod dem ikke gå på toilettet.

Soldaterne kom ind i teltet og noterede deres navne og fik dem derefter til - én ad gangen - at holde et kort med et nummer på, og derpå blev der taget et tresidet foto af dem hver.

Efter et kort stykke tid i teltet blev det irakiske politi lukket ind. Politiet begyndte at råbe ad dem og brugte meget grove sekteriske skældsord, de gav dem igen bind for øjnene og førte dem ind i pick-up trucks.

Omkring kl. 16 blev der meget stramt monteret strips (nylon håndjern) over håndleddene med hænderne på ryggen. Herefter ventede han ca. ½ time. Forinden havde han været i det 3. telt, hvor det mest var irakere. Han blev blændet med sit arabiske hovedtørklæde (kufia). Han blev mishandlet med slag og tilråb. Mens de sad og ventede blev der sagt fra irakere: "*Bare vent til danskerne er gået*".

Samme dag ca. kl. 16:30 blev han af danske militærfolk overgivet til den shiitiske milits og herunder kropsvisiteret, og ført til Al Shu'oon (Al Jamiat politistationen) i Basra.

2.1.4.4. Al Shu'oon politicenteret og Al-Tasferat.

Al Shu'oon bygningen ligger i et område, der betegnes Al Jamiat, og stedet er også kendt som Al Jamiat politistationen. I nærværende stævning benævnes stedet Al Shu'oon.

Al Shu'oon var én bygning, som tidligere havde været brugt af Saddams efterretnings- og sikkerhedspoliti. Det var et bygningskompleks bestående af en kontorafdeling og en fængselsafdeling. Sidstnævnte var indrettet i et tidligere stort møderum. Det var den politistation som udgjorde den såkaldte Serious Crime Unit i Basra.

De britiske styrker destruerede politistationen i december 2006 på grund af stedets berygtede karakter. Forinden tog briterne papirmateriale og computere med sig.

Al-Tasferat er et varetægtsfængsel, hvor fanger bliver hensat i kortere eller længere perioder med henblik på tilbageførsel til anden anstalt eller med henblik på udslusning.

Al-Tasferat ligger i området Minaal Makal-området.

Hans klædedragt, dishdash, blev igen sat over hans hoved som blinding, hvilket blev foretaget af den maskerede irakiske milits. Han blev slået med geværkolber. Efter ca. 1 time ankom han til politistationen. Han blev iført et stramt øjenbind, der gjorde ondt.

Der befandt sig vestlige soldater i området, kunne han høre.

Ved anholdelse var han blevet slået. Slagene fortsatte, og han fik et sår på venstre underben, hvorfra det blødte kraftigt. Han modtog ingen behandling for dette sår.

Han blev bundet til en bevægelig kontorstol, hvor han blev kørt rundt i ca. 4-5 min. og så hængt op på en "papegøjepind". Det varede ca. 2 timer. Noget af tiden hang han med hovedet nedad. Han var flere gange ved at besvime. Måske var han besvimet i visse perioder.

Der blev monteret elektriske ledninger på hans krop, og han fik flere gange meget smertefuld og belastende elektriske stød.

Han blev taget ind i en korridor, hvor han blev slået af forbigående med knytnæver og spark igennem mange timer. Samtidig blev han tilråbt med forhånelser af sekterisk art. Efter nogle timer blev han taget ind i et værelse og kom i forhør, hvor han blandt andet blev spurgt om følgende: *"Hvorfor dyrker i sunnier regionen på jeres måde. Hvorfor respekterer i ikke imamen Ali, som er Shia'ernes helligste mand og som er den eneste retmæssige efterfølger efter profeten."* De blev også spurgt *"hvor har i fået penge fra"*.

Først troede han, at det ville være overstået efter ca. ½ time, men det fortsatte i 1 - 2 timer, og derefter i et større værelse (kunne han fornemme, idet han jo ikke kunne se), hvor man begyndte at slå på ham. Han fik voldsomme slag og yderligere forhånende tilråb.

Hans fødder blev bundet stramt sammen og han blev løftet op i fødderne med hovedet nedad, og derefter hængt på en stok. Det varede ca. ½ time.

Blodet strømmede ned af ham og man råbte til ham.

Derefter blev han taget ned og underkastet yderligere tortur i ca. 2-3 timer, hvor man blandt andet råbte til ham: *"Indrøm alt hvad du har gjort!"*. Dette blev bare ved og ved. Det hele var så fuldstændigt rædselsfuldt for ham, at han på et

tidspunkt sagde: "Ja min gamle far er den, der har lagt bomber på toget/jernbanelinjen."

Han fik sat en clips til venstre øre og kind. Der blev sagt, at hvis ikke du indrømmer alt "vil det også gå ud over dine kønsdele".

De følgende 6 - 7 dage kunne han ikke gå.

Han fik ikke noget mad indenfor de første ca. 24 timer. Nogle andre fanger gav ham lidt at spise og drikke. Natten blev tilbragt i et rum uden madras. På forskellige tidspunkter af døgnet blev han slået til i form af spark.

2 dage efter blev han hentet fra den fælles arrest og ført ind i torturkamret og udsat for følgende:

Han blev sat på en papegøjepind, som er en jernstang, der monteres under knæene og hængt op igen i ca. ½ time.

Han blev hensat i Al-Tasferat detentionen i 3 uger. Derefter blev han ført tilbage til Al Shu'oon til forhør i 3 dage. Derefter kom han igen 3 uger til Al-Tasferat.

I Al-Tasferat blev han sat sammen med kriminelle. Man havde indsat også forskellige typer af kriminelle, hovedsageligt fra shiitter, der udgør den helt dominerende majoritet i det lokale område. De andre fanger (altså mest shiitter) havde af myndighederne fået at vide, at han, og de øvrige sunnier havde forrådt Imamen Ali, som er shiitternes hellige person.

I Al Shu'oon blev han yderligere forhørt og tortureret. I Al-Tasferat blev han sparket og banket.

Alt i alt var han frihedsberøvet i ca. 70 dage strækkende sig fra den 25. november til d. 2. februar 2005.

Han, broderen og andre fra hans landområde blev efter disse 70 dage løsladt, fordi og hans far havde bøjet sig for kravet om betaling af løsepenge (bestikkelse) til et samlet beløb for dem alle fire på \$ 50.000. Herefter ville de blive udvist.

Ved løsladelsen tog han hjem. Dagen efter, nemlig den 3. eller 4. februar, kom der besøg af danske tropper. Han var ikke selv hjemme. Han flygtede derefter til farbroderens hus. Ugen efter tog han Amman og blev i Jordan i 8 måneder og derefter videre til Cairo, hvor han boede i . Der var ingen skole til børnene. Børnene gik glip af 2 undervisningsår. I 2004 var børnene 8, 5, 3 og 1 år. De kunne ikke indregistreres i Cairo. De 8 måneder i Jordan opholdt familien sig på et turistvisum. Den 1. marts 2007 rejste familien fra Cairo til Bahrain, hvor han fik opholdstilladelse.

Sagsøger (8):

Gik i grundskole, der blev afsluttet i 1986. Han var tjener (muazzin) i moskéen.

Arbejdet som muazzin betyder, at han er den der kalder til bøn fra moskéen på de tider, som er 5 gange om dagen, hvis eksakte klokkeslæt afhænger af tiden på året efter solens gang og stilling.

Han bor ca. 500 meter i en tilstødende anden karré nord for gaden udenfor moskéen. I hans familie har han hustru og 4 børn, og der bor også 2 brødre.

D. 25. november 2004 åbnede han moskéen da han mødte ca. kl. 04.20, og kl. ca. 04.30 kaldte han til bøn, hvilket finder sted ca. 30 min. før selve bønnen begyndes. Der mødte ca. 50 personer. Han indkalder til bøn ved en til en højttaler forbundet mikrofon, som han selv anvender. Bønnen begyndte den dag ca. kl. 05.00 og varede indtil kl. ca. 05.10. Da bønnen var afsluttet var der ca. 11 tilbage i moskéen. Han så på den anden side af gaden på taget af hus en soldat.

Ind i moskéen trængte 3 irakiske soldater, 1 officer og 2 menige soldater.

De råbte højt op i moskéen med forhånende udtryk (de var shiitter). Det var sekteriske tilråb. Han blev anholdt i selve moskéen. Hans hus derhjemme blev også stormet, er han senere blevet orienteret om.

Der blev med det samme råbt skældsord mod dem i moskéen fra de deltagende irakere (forhånende sekteriske udsagn). Han og de øvrige fra moskéen blev samlet sammen med andre på gadehjørnet skråt overfor, hvor der blev fotograferet af en soldat, som bevægede sig fra en pansret mandskabsvogn umiddelbart nordvest for vejarealet mellem hus og jernbanen.

Inden da havde de 9 af dem stået foran døren til moskéen. De kom til at vente i ca. 50 min.

Sagsøger(2), sagsøger(1) og broder til sagsøger(7) befandt sig i deres respektive huse. Således blev det i alt 9 personer fra moskéen og 2 yderligere, som i alt blev ført til hjørnet.

De blev bragt til Akka-basen (de blev ialt 11).

En maskeret iraker (Shia) bød dem fjendtligt: "*Velkommen her*".

For så vidt angår denne sagsøgers ophold i Shaibah log base og Al Shu'oon har denne sagsøger i det væsentlige haft samme oplevelse som fremgår nedenfor af sagsøger (7)'s erindringer om brutalitet og fysiske og psykiske overgreb, hvorfor der i det hele henvises til dette. I tilknytning til dette erindrere denne sagsøger, at han (og de andre tilfangetagne fra hans bydel) hverken under opholdet i Akka-basen eller i Shaibah log base fik noget at drikke. I enten Shaibah log eller i hvert fald senest i Al Shu'oon blev der taget et foto af ham med et nummer monteret på hans bryst.

Alt i alt var han frihedsberøvet i ca. 70 dage strækkende sig fra den 25. november til d. 2. februar 2005.

Sagsøger (9).

Født d. 8. juli 1981.

Uddannet fra teknisk gymnasium, hvor han blev færdig i 2001. Har siden arbejdet indenfor landbrugsproduktionen.

D. 25. november 2004 var han til morgenbøn. De var ca. 30 personer i moskéen fra begyndelsen. Lidt efter kl. 05.00 hørte de lyden fra en igangværende razzia.

Der var militære køretøjer på vejen udenfor moskéen. En officer slog døren hårdt op og gik ind i moskéen og råbte meget højt. Han var iraker.

Selv blev han sammen med de øvrige genet ud af moskéen og stillet foran denne. Efter et stykke tid blev han sammen med 2 andre ført over til hjørnet skråt overfor, hvor der var en del danske soldater. Det kunne han se på grund af flaget på uniformerne og bemanningen af de militære køretøjer. De køretøjer, der havde kanoner rettet mod husene, var de danske. Der stod med arabiske bogstaver, at det var "dansk militær".

Da han sammen med ca. 10 andre personer ventede ved hjørnet, blev de fotograferet af en fotograf, der bar en forklædnings-maske.

Herefter blev de ført til Akka-basen. De blev modtaget af en maskeret iraker, som overfor dem truende sagde "Velkommen her hos os". Tonelejet var således, at det ikke var et venligt udsagn, men derimod uhyggeligt. Der var sunni-fjendtlige slogans malet på væggene.

Efter Akka blev han ført til Shaibah log base. Det var en køretur på ca. 15-30 minutter.

Hans personlige genstande blev i forbindelse med ankomstvisitering lagt i en plasticpose mærket "customary-law".

I Shaibah log base blev de placeret i et udendørs areal omgrænset med hegn af pigtråd. Der var nogle telte der blev brugt til forhør. Der var monteret strips-håndjern på dem allerede fra tilfangetagelsen inden Akka.

De fleste af de tilstedeværende var danske soldater. Det foregik under dansk kommando. Han spurgte på engelsk to danske soldater "Why?". De svarede vredt: "Militzia".

Han husker, at sagsøger(7) blev taget ind i telt nr. 1.

Selv blev han undersøgt i telt nr. 2. Forinden forhøret ventede han ca. 1 time. Herefter blev der foretaget gruppevis forhør.

Der var en kvindelig forhørsperson.

De, der forhørte, var alle danskere, hvilket han kunne se på grund af flagene på skulderne. Muligvis var der en enkelt brite.

Tolken var en iraker uden maske.

Omkring kl. 16 blev han sammen med nogle andre kørt til Al Shu'oon. Turen i den lukkede mandskabsvogn var meget ubehagelig, både fysisk og psykisk. De pågældende, der stod for denne transport var såkaldte særtropper i det der hedder "Tawarik". De blev kørt i firhjulstrækkere (Mitzubitzi). Ved ankomsten til Al Shu'oon fik de bånd om håndleddene, hvorpå der stod navne eller numre. Han fik et skilt på ryggen, som han ikke selv kunne læse, men han kunne ud fra kommentarer fra andre fanger forstå, at det var en oplysning om, at han var sunni.

Ved afgangen fra Shaibah log base var det danske soldater, der udleverede ham til Tawarik og i forbindelse med afgangen fra Shaibah log base blev der monteret øjenbind på ham mens danske soldater så på.

Ved ankomsten til Al Shu'oon blev han lagt i en korridor, hvor de forbipasserende sparkede og råbte til ham.

I korridoren, blev han slået af forbipasserende med knytnæver og spark igennem mange timer. Samtidig blev han tilråbt med forhånelser af sekterisk art. Efter nogle timer blev han taget ind i et værelse og kom i forhør, hvor han blandt andet blev spurgt om følgende: *"Hvorfor dyrker i sunnier regionen på jeres måde. Hvorfor respekterer i ikke imamen Ali, som er Shia'ernes helligste mand og som er den eneste retmæssige efterfølger efter profeten."* De blev også spurgt *"hvor har i fået penge fra"*.

Først troede han, at det ville være overstået efter ca. ½ time, men det fortsatte i ca. 3 timer, og derefter i et større værelse (kunne han fornemme, idet han jo ikke kunne se), hvor man begyndte at slå på ham. Han fik voldsomme slag og yderligere forhånende tilråb.

Hans fødder blev bundet stramt sammen og han blev løftet op i fødderne med hovedet nedad, og derefter hængt på en stok. Det varede ca. 20 minutter.

Blodet strømmede ned af ham og man råbte til ham.

2 dage efter blev han hentet fra den fælles arrest og ført ind i torturkamret og udsat for følgende:

Han blev sat på en papegøjepind, som er en jernstang, der monteres under knæene og hængt op igen i ca. ½ time.

Blev taget tilbage til korridoren og igen sparket til. Blev sat op på en kontorstol, der blev drejet rundt.

Han blev ikke udsat for elektriske stød.

Hans højre hånd blev amputeret i 2003, hvorfor han har en protese på højre arm. Om den raske hånd sagde fangevogterne: *"Vi smadrer også din raske venstre hånd, hvis ikke du indrømmer alt det du har gjort"*.

Der fulgte slag og spørgsmål i en lang rækkefølge. Han blev udsat for falanka i ca. 10 minutter.

På 7. dagen blev han ført til dommeren i Makala.

Inden afgang fra Al Shu'oon blev han blændet. Han blev transporteret i en lukket varevogn, to og to hæftet sammen.

Anklageren var i et værelse for sig selv. Stadig med øjenbind blev han ført ind for anklageren, inden han skulle ind til dommeren. Han blev forhørt af anklageren i ca. 10-15 minutter. Anklageren sagde, at han, allerede havde erkendt en række terroristforhold. Det var absolut ikke rigtigt. Herefter ventede han i ca. 10 minutter på gangen, hvorefter han blev ført foran "dommeren", som han ikke kunne se på grund af sit øjenbind. Dommeren stillede samme spørgsmål som anklageren.

Han og nogle andre var ofte i en gruppe, da han var for dommeren. Dommeren sagde ikke noget om, hvad resultatet var af mødet. Herefter blev han ført til Al-Tasferat. Al-Tasferat var et varetægtsfængsel (en slags arresthus). Det var indrettet i en lagerbygning som et anneks til det egentlige Al-Tasferat. Ved indgangsdøren blev der oplæst nogle navne, som var på de personer der blev ført ind. Så vidt han husker blev i alt 7 navne oplæst. Hans navn var ikke nævnt, hvilket havde sammenhæng med, at han var en af de 4, som blev overført til Al Shu'oon derfra med det samme.

Situationen var således den, at der var 4 der blev overført til Al Shu'oon, hvorfra disse 4 senere blev løsladt. 7 blev sendt til Al-Tasferat. Sagsøger(1), sagsøger(7), sagsøger(8) og (ikke sagsøger) blev først løsladt til allersidst efter i alt ca. 70 dages tilfangetagelse.

Således som sagsøger erindrer det, opholdt sagsøger(3), sagsøger(4) og sagsøger(5) sig 6 dage i Al Shu'oon og 14 dage i Al-Tasferat, i alt 20 dages tilfangetagelse.

Han havde en byggegrund, som han blev nødt til at sælge.

2.2. Retsmedicinske undersøgelser.

Sagsøgerne har d. 28. og 29. februar og d. 1. marts 2012 været undersøgt af sagkyndige retsmedicinere bestående af statsobducent, prof. dr. med. Jørgen Lange Thomsen, Retsmedicinsk Institut ved Odense Universitetshospital og retspsykiater, dr. Mona I. Hamed, Cairo og kliniske psykolog, dr. Sana Hazeh. Arbejdet er foregået i samarbejde med IRCT (International Rehabilitation Council for Torture Victims).

De retsmedicinske rapporter vil blive fremlagt som sagens **bilag 1**. Samtlige rapporter vedrørende sagsøgerne (2) til (9) forventes afgivet samlet af de nævnte retsmedicinere inden udgangen af marts måned 2012.

4. HOVEDANBRINGENDER.

Til støtte for sagsøgernes påstand gøres gældende:

- at (1)** sagsøgte som højeste ansvarlige myndighed for forsvaret, jf. forsvarslovens § 9, er ansvarlig for evt. retskrænkelser i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og erstatningsansvarslovens § 26, som danske styrker måtte begå i Irak, eller som danske styrker ved passivitet måtte undlade at forhindre,
- at (2)** danske styrker udstationeret i Irak frihedsberøvede sagsøger d. 25. november 2004, bistået af irakisk politi,
- at (3)** danske styrker i forbindelse med iværksættelsen af retsstridig frihedsberøvelse af sagsøgerne d. 25. november 2004 ved passivitet

undlod at forhindre irakisk politi i at udsætte sagsøgerne for nedværdigende behandling,

- at (4) danske styrker i forbindelse med retsstridige forhør af sagsøgerne udsatte dem for nedværdigende og umenneskelig behandling,
- at (5) danske styrker ved efterfølgende at overlade sagsøgerne i irakisk politis varetægt på trods af, at danske styrker som minimum havde grund til at forvente eller frygte, at sagsøgerne efterfølgende ville blive udsat for nedværdigende og umenneskelig behandling samt tortur, har krænket sagsøgernes rettigheder, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 3 og erstatningsansvarslovens § 26,
- at (6) det er en skærpende omstændighed, der skal komme sagsøgerne til gavn ved såvel vurdering af sagsøgtes ansvar som udmålingen af en tortgodtgørelse, at sagsøgerne efterfølgende blev udsat for nedværdigende og umenneskelig behandling samt tortur af irakisk politi i tidsrummet frem til løsladelsen.
- at (7) sagsøgte ved sin adfærd, herunder i form af passivitet, har begået retsstridige krænkelser overfor sagsøgerne, som berettiger sagsøger til tortgodtgørelse, jf. erstatningsansvarslovens § 26, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 3, jf. art. 13.
- at (8) sagsøgte ved sin procesførelse i forbindelse med tidligere anlagte sager (sagsøgerne (1) til (6) har krænket sagsøgerne også derved at overtræde sine forlignelser til at give sagsøgerne adgang til retfærdig rettergang (access til justice) ved konsekvent og systematisk at tilbageholde oplysninger, undlade at bidrage til sagens oplysning, besvære og trainere sagsbehandlingen som metode. Under nærværende søgsmål har sagsøgerne formodning for, at dette vil blive fortsat, hvorfor sagsøgerne allerede på nuværende tidspunkt ønsker at medtage dette anbringende (Det forbeholdes at gøre et selvstændigt krav om torterstatning gældende for disse krænkelser, der knytter sig til såvel dansk forfatningsret, jf. erstatningsretslovens

§ 26, Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 og artikel 6 samt det retsgrundlag, som Danmark er forpligtet til i medfør af andre internationale retskilder, som Danmark har tiltrådt.

5. SAGSØGERNES KRAV ER IKKE BORTFALDET SOM FØLGE AF FORÆLDELSE ELLER PASSIVITET.

For det tilfælde, at sagsøgte – også i nærværende sager – skulle besidde den skamløshed at gøre gældende, at der foreligger rettighedsfortabelse for sagsøgernes som følge af forældelse og/eller passivitet p.g.a. det passerede tidsrum anføres følgende:

Sagsøgerne har generelt ikke haft og har ikke kunnet have noget kendskab til, om og i givet fald hvorledes de kunne fremsætte krav på erstatning over for den danske stat, hverken i Danmark eller Irak, som følge af de overgreb de har været udsat for.

For det første har sagsøgerne ikke været bekendt med, at det var det danske forsvarsministerium, som kunne være skyldner.

De har heller ikke forstand på regler, der omhandler hvor og hvem, man skal "sagsøge", når det drejer sig om militære styrker og politi, som skulle beskytte dem mod vold og forfølgelse, men i stedet udsatte dem for dette.

Sagsøgerne har som følge af forhold, som ikke kan tilregnes dem, været ubekendt med, at de i henhold til dansk og international ret kunne have en fordring mod Forsvarsministeriet i Danmark som følge af de retsstridige krænkelser, de har været udsat for i Irak.

Siden overgrebene mod sagsøgerne fandt sted, har de haft en begrundet og alvorlig frygt for vidtgående repressalier, dersom de forsøgte at klage over det passerede.

Deres position i Irak i forhold til lokale shia-dominerende myndigheder har tillige været så svag og risikabel, at de i den tid, der er gået, har måttet sørge for at beskytte deres familie og dem selv.

Sagsøgerne har således reelt stået uden mulighed for tidligere at anlægge retssag mod sagsøgte.

Som følge af hindringer, som ikke beror på sagsøgernes egne forhold, har de således været ude af stand til at afbryde forældelse før nu, jf. forældelseslovens § 14, stk. 1. Der henvises i den forbindelse til foreliggende danske retspraksis, herunder udfaldet i Højesteret af Thule-sagen, hvor den sagsøgte stat gjorde forældelse og passivitet gældende, hvilket ikke blev anerkendt jf. UfR U.2004.382H

Ex tuto bemærkes, at dersom sagsøgernes krav mod sagsøgte alligevel som udgangspunkt måtte anses for afskåret efter almindelige, danske regler om forældelse og passivitet, da vil en sådan fortolkning i hvert fald være i strid med Danmarks forpligtelse til at stille effektive retsmidler til rådighed for sagsøgerne, hvis rettigheder og friheder efter Den Europæiske Menneskerettigheds-konvention er blevet krænket, jf. konventionens art. 13, jf. art. 3.

Sagsøgte og de under denne herunder hørende danske styrker m.v. i Irak har på intet tidspunkt foretaget nogen form for rettighedsmæssig eller lignende rådgivning eller vejledning i forhold til sagsøgerne (eller andre) vedrørende mulighederne for at søge erstatning eller godtgørelse, m.v.

Den sagsøgte stats undladelser af dette er i sig selv ensbetydende med, at samme sagsøgte ikke nu under nærværende sag kan påberåbe sig, at der skulle være indtrådt rettighedsfortabelse for de skadelidte sagsøgere.

6. PROCESOPFORDRINGER.

Sagsøgte **opfordres (1)** også under nærværende sag til at udtale sig om, hvorvidt sagsøgte anså krigen i Irak for afsluttet forinden d. 25. november 2004. I bekræftende fald bedes som en del af opfordringen oplyst og dokumenteret, hvilket regelsæt sagsøgte under nærværende sag påberåber sig som gældende for danske styrkers tilstedeværelse og forhold til civilbefolkningen i Irak i det for nærværende sag relevante tidsrum.

Sagsøgte **opfordres (2)** til at tage stilling til følgende:

1. Gjaldt der for så vidt angår sagsøgerne fra og med deres pågribelse d. 24. november 2004 og overgivelse til irakiske politistyrker en forpligtelse til at foretage monitorering af deres forhold frem til og med løsladelse?
2. Dersom pkt. 1 besvares bekræftende, ønskes det oplyst og dokumenteret:
 - a. Hvorledes denne forpligtelse af sagsøgte påberåbes overholdt, eller
 - b. dersom pkt. a. ikke kan godtgøres, hvorfor monitorering ikke har fundet sted.

7. HENVISNINGSBEGÆRING.

Sagens behandling indebærer, at domstolene skal tage stilling til spørgsmål af principiel og vidtrækkende karakter, herunder Danmarks forpligtelser efter international ret. Sagen kan få betydning for mange andre end sagsøgerne, herunder andre personer der blev frihedsberøvet d. 25. november 2004.

Som følge af sagens principielle karakter anmodes retten om at henvise sagen til førsteinstansbehandling i Østre Landsret, jf. retsplejelovens § 226, stk. 1.

De sagsøgte **opfordres (3)** til snarest muligt efter modtagelsen af nærværende stævning at udtale sig til støtte for den af sagsøgerne fremsatte henvisningsbegæring.

Som sagen **bilag 2** fremlægges retsbogen fra Københavns Byret af 25. oktober 2011, og som **bilag 3** fremlægges retsbogen fra samme ret af 31. januar 2012.

8. DET SAGSØGTE FORSVARSMINISTERIUMS ULOVLIGE PROCESFØRELSE.

Beklageligvis har søgsmålene vedrørende sagsøger(1) til og med sagsøger(6) igennem de nu passerede mere end 6 måneder været udsat for konsekvente og systematiske krænkelse af sagsøgtes forpligtelser til som offentlig myndighed at bidrage loyalt og fair til sagens oplysning. Samtidig har processtrategien – udført af Kammeradvokaten under dennes anvendelse af offentlige ressourcer - i øvrigt bestået i en mængde for sagsøgerne belastende forsøg på at besværliggøre og trainere sagen. Man gemmer på oplysninger og bestrider systematisk nærmest alt, uanset at det er det offentlige, der sidder inde med oplysningerne og har adgang til at tilgodese en ordentlig og dækkende oplysning af sagen.

Der foreligger klart et ulovligt misbrug af sagsøgtes position med Kammeradvokatens metoder som værktøj.

I betragtning af sagens særegne karakter må det fremhæves, at sagsøgte således yderligere pådrager sig et ansvar ved ikke alene:

- at have været ansvarlig, direkte og indirekte i 2004 og 2005 for civile irakeres langvarige og omfattende, alvorlige tortur, men også
- at fortsætte retskrænkelserne i 2011 og 2012 ved at forsøge at hindre dem adgang til retfærdig rettergang, jf. danske forvaltningsretlige normer herfor, dansk lovgivning og gældende international konvention, herunder Den Europæiske Menneskeretskonventions artikel 3 og artikel 6 samt de internationale forpligtelser, som fremgår af Danmarks tiltrædelse af bl.a. FN-konventionen om tortur.

Det er ganske uacceptabelt, at man fra sagsøgtes side spekulerer i de ulige ressourcemæssige forhold og herunder sagsøgernes svaghed.

Det stemmer ikke med de civilisatoriske krav, som den danske retsstat er baseret på og som er universel gældende som lov og ret.

På denne baggrund skal sagsøgerne også i nærværende stævning fremkomme med følgende:

9.ENERELLE BEMÆRKNINGER VEDRØRENDE SAGSØGTES PROCESFØRELSE.

9.1 Den sagsøgte stat er som procespart forpligtet til loyal procesførelse.

Ifølge det foreliggende retsgrundlag bestående af forfatningsretlige, forvaltningsretlige og procesretlige regler samt forpligtelser i henhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 6 og andre internationale regler er sagsøgte forpligtet til at overholde følgende:

Oplyse sagen kontradiktorisk og herunder blandt andet følgende:

A. Tage stilling til om rigtigheden af oplysninger, som sagsøgeren har fremlagt bestrides, helt eller delvis.

B. Tilvejebringe supplerende oplysninger som kan tjene til en loyal oplysning af sagen

Ovennævnte **A** drejer sig om den elementære pligt til loyalt at medvirke til den arbejdsmetode, som er den gældende inden for den civile retspleje, nemlig den kontradiktoriske.

Sagsøgeren sidder inde med (i forhold til sagsøgte) begrænsede oplysninger, som er fremlagt i sagen.

Sagsøgte har pligt til på korrekt og ordentlig vis at respondere under loyal overholdelse af den kontradiktoriske proces. Pædagogisk fremstilles dette som at en procespart (og slet ikke en offentlig), ikke kan "gemme sig"

Ovennævnte **B** er tillige en sagsøgte påhvilende pligt.

C. Fremme sagen i behørigt tempo

Såvel i følge almindelig offentlige retlige regler, som i følge EMRK artikel 6, kan sagsøgte ikke trainere sagen, men skal effektivt bidrage til dennes fremme.

9.2. Den sagsøgte stat har hidtil ikke under sagerne (1) til (6) overholdt de under 9.1 nævnte forpligtelser, men forsøger at forsinke, besværliggøre og i nogen grad afspore sagens ordentlige oplysning

Det må desværre betegnes som ganske grænseoverskridende at sagsøgte under nærværende domstolsprøvelse, der er iværksat ved stævning af 13. september 2011 blandt andet har foretaget følgende:

Stævning i foreliggende sag blev indgivet til Københavns byret d. 13. september 2011. Stævning blev herefter sendt til forkyndelse hos sagsøgte, der opfordredes til at overholde svarfrist på 14 dage. Den 30. september 2011 gav Københavns byret sagsøgte forlængelse af frist for svarskrift, således at fristen blev udsat til d. 26. oktober 2011. Ved skrivelse af 20. oktober 2011 anmodede Kammeradvokaten igen om udsættelse af svarskrift. Sagen blev d. 25. oktober 2011 henvist til Østre landsret, hvorefter sagsøger indgav stævning hertil d. 28. oktober 2011. Ved skrivelse af 10. november 2011 udsattes sagen på svarskrift som skulle være landsretten i hænde senest d. 23. november 2011. Efter overskridelse af denne frist anmodede Kammeradvokaten d. 29. november for tredje gang om udsættelse af frist for svarskrift. Først d. 14. december 2011 afleverede Kammeradvokaten sit i nærværende sag.

I forhold til ovenstående redegørelse af sagsøgtes manglende overholdelse af svarfrister, da påstod Kammeradvokaten, at denne ikke havde modtaget Østre Landsrets skrivelse af 10. november 2011, hvor fristen for svarskrift blev udsat til senest o d. 23. november 2011. Kammeradvokaten har ikke fyldestgørende dokumenteret den påståede manglende modtagelse af skrivelsen fra Østre Landsret.

Det kan konstateres, at det åbenbart ligger indenfor sagsøgtes processtrategi i svarskriftet under svarskriftets pkt. 1.2 endog at bestride sagsøgerens advokatrepræsentation. Om dette henvises til sagsøgerens skrivelse til sagsøgte af 30. december 2011. Her har sagsøger anført følgende:

"Det fremsendte krav er stridende mod retsplejelovens system vedrørende advokaters stillingsfuldmagt og i øvrigt stridende mod reglerne om god advokatskik og kollegialitet. Når en sådan sag anlægges besidder sagsøgernes advokat selvsagt de dertil forudsatte fuldmagter og det er derfor ganske uhørt, at sagsøgte advokat tillader sig at belaste sagen med et sådant krav, ligesom det ville være tilfældet dersom sagsøgeren stiller samme krav overfor sagsøgte. Håndhævelse af reglerne om god advokatskik falder udenfor nærværende sag og landsrettens saglige kompetence og må i givet fald fortsættes hos advokatmyndighederne, men at sagsøgeren finder, at det ville være passende, dersom denne alvorlige sag ikke i det hele skal belastes med den slags anliggender og går ud fra at forsvarsministeren må være af samme opfattelse."

Til dette har sagsøgte anført følgende 13. januar 2012:

"Det bemærkes, at modparten i medfør af retsplejelovens § 265, stk. 2, kan forlange, at der tilvejebringes et sådant bevis, jf. UfR 1971.229 SH, hvor en advokat, der repræsenterede et italiensk selskab af retten fik udsættelse til at fremskaffe bevis for sin procesfuldmagt samt i øvrigt Gomard, Civilprocessen, 6. udgave, side 370.

I Østre Landsrets sag nr. B-1627-07 anmodede Forsvarsministeriet ligeledes om, at advokaten for en afghansk statsborger med bopæl i Afghanistan tilvejebragte bevis for sin procesfuldmagt. I medfør af retsplejelovens § 265, stk. 2, fremlagde advokaten en af sagsøgeren underskrevet erklæring med reference til sagens påstande, som Østre Landsret i sagen fandt, udgjorde fornøden dokumentation, jf. Østre Landsrets kendelse af 20. maj 2008 (vedlagt).

Som anført i svarskriftet, pkt. 1.2, er anmodningen fra Forsvarsministeriet begrundet i, at der ikke med stævningen er fremlagt bilag, og det derfor ikke er muligt at identificere sagsøgeren og samtidig få bekræftet, om sagsøgeren er bekendt med, at der i Danmark føres en retssag på dennes vegne, som kan få økonomiske konsekvenser for sagsøgeren."

Sagsøger fastholder de synspunkter, der kommer til udtryk i skrivelse af 30. december 2011 til sagsøgte.

Det er af hensyn til sagens fremme, at fuldmagt fra sagsøger er
fremlagt i denne sag.

Sagsøgtes svarskrift er så at sige ude af fase med det kontradiktoriske system blandt andet ved følgende bemærkninger (side 4, 2. afsnit):

"Sagsøgerens stævning indeholder ingen dokumentation for sagsfremstilling og mangler samtidig yderligere oplysninger vedrørende en række forhold."

Under anvendelse af tilsvarende metode anfører sagsøgte (side 5), uanset at det nævnte vedrører sagsøgtes egne forpligtelser, (nederst på side 5 og øverst på side 6):

*"På baggrund af oplysningerne i stævningen synes sagen på nuværende tidspunkt at have følgende centrale bevistemaer:
Om sagsøgeren var blandt de tilbageholdende under operation Green Desert den 25. november 2004 (sagsøgeren har i stævningen anført 24. november 2004).*

Hvilken rolle de danske styrker havde, herunder om de foretog eller deltog i tilbageholdelsen af sagsøgeren,

Hvilken rolle de danske styrker havde på Shaibah Logistics Base, herunder om de deltog i det påståede forhør, og

Om sagsøgeren har været udsat for den i stævningen påståede behandling på Shaibah Logistics Base, som i stævningen også er angivet som "Akka-basen" The Serious Crimes Unit Al-Tasfeerat – detentionen hvis landsretten finder, at sagsøgeren har løftet bevisbyrden for samtlige fire bevistemaer, opstår herefter en række yderligere spørgsmål, herunder navnlig om og i hvilken omfang de

påståede handlinger berettiger til godtgørelsen, jf. erstatningsansvarslovens § 26."

Samtlige ovennævnte forhold henhører under sagsøgtes pligtmæssige oplysning af sagen.

Kammeradvokaten forsøger sig med det trick at gøre det til emner som det induktivt hævdes at sagsøgeren skal oplyse til bunds. Dette er selvsagt ikke muligt for sagsøgeren. Det er ej heller nogen pligt for sagsøgeren og et forsøg på at vende oplysningsforpligtelserne 180 grader rundt. Derimod råder sagsøgte over adgang og ressourcer til at oplyse sagen på disse områder. Dette **opfordres** sagsøgte til at gøre.

Sagsøgers indsigt er i væsentlig grad begrænset af den indsigt, sagsøger har fået i Forsvarsministeriets akter med videre. Oplysningerne i disse er grundlag for bevismaterialet i replikken. Forsvarsministeriet opfordres derfor til at fremkomme med yderligere relevant materiale.

10. PROCESSUELLE MEDDELELSER.

Sagsøgte må påregne, at nærværende sagsanlæg for den angivne sagsøger vil blive udvidet med yderligere et antal krav fra også andre yderligere skadelidte irakere, der har været udsat for samme eller lignende umenneskelige og nedværdigende behandling, som danske styrker er ansvarlige for.

Som **bilag 4** fremlægges brev af d. 16. december 2011 fra forsvarschef Knud Bartel til justitsminister Nick Hækkerup vedr. Forsvarskommandoens Irakundersøgelse. Af brevet fremgår det:

"Undersøgelsen har fastslået, at antallet af danske tilbageholdte overstiger 500 personer. I forbindelse med tidligere opgørelser, vedrørende antallet af dansk tilbageholdte personer, har der været anført en række faktorer, som har medført usikkerhed vedrørende de opgjorte tal.

Det er konstateret, at der efter magtoverdragelsestidspunktet i august 2004 i et mindre antal tilfælde - i strid med de nationale direktiver og den fastsatte rollefordeling mellem irakiske enheder og internationale styrker - blev overdraget danske tilbageholdte personer til irakiske myndigheder." (understreget her)

Samtlige 3 sagsøgere i nærværende sag fastholder - ligesom - for så vidt er tilfældet for sagsøger (1) - (6) at de blev tilbageholdt af danske styrker, således som det fremgår af bemærkningerne herom ovenfor i nærværende stævning.

Under hovedforhandlingen kan det, dersom sagsøgte endeligt gør gældende, at dette ikke skulle være tilfældet, blive nødvendiggjort at foranstalte bevisførelse herom, hvorunder der vil skulle ske afhøring af de enkelte sagsøgere og af danske militær folk, der deltog i aktionen.

Til varetagelse af sagsøgernes interesse under sagen vil det forinden blive nødvendiggjort at fremskaffe kommunikationen mellem den danske bataljon og Forsvarskommandoen vedr. Operation Green Desert.

I de tidligere anlagte sager har sagsøgte forsøgt at undvige dette ved ikke at give fuld indsigt i det anmodede materiale. I tilfælde af at sagsøgte under nærværende sag måtte indtage samme standpunkt vil sagsøgeren fremsætte editionsbegæring.

Sagsøgerne er ikke momsregistrerede.

Processuelle meddelelser til sagsøgerne bedes tilstedt undertegnede.

Yderligere processtof forbeholdes.

København, den 16. marts 2012

Christian Harlang